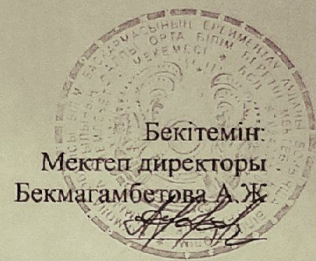

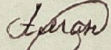

*Жеткіншектің,
жеті жарғысы*

«Біртұтас тәрбие бағдарламасын» іске асыру жөніндегі бекітілген кешенді жоспарға сәйкес «Жеткіншектің жеті жарғысы» жобасы бойынша 2023-2024 оқу жылына арналған жылдық жоспары

№	Іс шаралар тақырыбы	Мерзімі	Жауапты
1	«Жолда жүру ережелерін білесіңбе?» 1-4 сынып	Қыркүйек	Сынып жетекшілер
2	«Ұстазым, ұлағатым үлгі өнегем»	Қазан	ДТІЖО Султаналина А.Б. Аманбай А Тәлімгер-Темирбекова Д.К Жоба жетекшісі
3	«20 қараша Халықаралық темекіден бас тарту күніне орай «Темекі шегу, вейпті пайдаланудың алдын алу» түсінік жұмыстары	Қараша	Жоба жетекшісі Тәлімгер-Темирбекова Д.К Психолог- Палагута А.М
4	«Жеңісімді Тәуелсіздікке арнаймын» сынып сағаты	Желтоқсан	Сынып жетекшілер
5	«Ерте жыныстық қатынас пен жүктіліктің алдын алу» түсінік жұмыстары	Қаңтар	ДТІЖО Султаналина А.Б. Аманбай А Тәлімгер-Темирбекова Д.К Мектеп медбикесі –Придуха Я.В
6	«Жеті атаны білу парыз» Сынып сағаты 6 сынып	Ақпан	ДТІЖО Султаналина А.Б. Аманбай А Тәлімгер-Темирбекова Д.К
7	«Ізгіліктің бір ізі алғыс айту» акция	Наурыз	ДТІЖО Султаналина А.Б. Аманбай А Тәлімгер-Темирбекова Д.К
8	«Құқықтық жауапкершілікті сезіну азаматтың парызы» сынып сағаты 5-7 сынып	Сәуір	ДТІЖО Султаналина А.Б. Аманбай А Тәлімгер-Темирбекова Д.К
9	«Жеңіс деген шат күлкісі баланың» сыныптан тыс жұмыс	Мамыр	ДТІЖО Султаналина А.Б. Аманбай А Тәлімгер-Темирбекова Д.К

Тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: Султаналина А.Б.
 Аманбай А

ЖОБА ПЛАНЕРІ

Жобаның іс шара тақырыбы: «Жолда жүру ережесін білесінбея№»

Басталуы: 10.09.2024

Жоба аты: Жеткіншектің жеті жарғысы

Аяқталуы: 10.09.2024

Мақсаты:

Жолда жүру ережесін дұрыс түсініп оны пайдалана білуге үйрету.
Оқушыларды жауапкершілікке, сергектікке, жол ережесін бұлжытпай сақтауға тәрбиелеу. Балаларға жол белгілерін қайталату арқылы, есте сақтау, шығармашылық қабілеттерін дамыту.

Құрал-жабдықтар:

Интербелсенді тақта, бағдаршамның суреті түрлі жол белгілерінің суреттері.

Ескертпелер

Іс-шара жоспарлары:

Топпен жұмыс. Әр топқа сұрақтар беріледі. сол сұрақтарға дұрыс жауап беру.

1 сұрақ: Бағдаршам дегеніміз не? Оның адам өмірі үшін қандай пайдасы бар?

2 сұрақ: Жолдағы қозғалыс бағдаршамның басқа қандай белгілермен реттеледі?

3 сұрақ: Жүргіншілерге қай жолмен жүру керек?

4 сұрақ: Жиік жол болмағанда ше?

5 сұрақ Жолдың қай жағынан жүру керек?

6 сұрақ. Ата - аналарға барғанда қоғамдық көлікке қай жерден отырасыз?

ЖОБА ПЛАНЕРІ

Жобаның іс шара тақырыбы: Ұстазым ұлағатым үлгі өнегем

Басталуы:

Жоба аты: Жеткіншектің жеті жарғысы

Аяқталуы:

Мақсаты:

Ұстаз еңбегінің жемісі, білім өмір шырағы, оқу - инемен құдық қазғандай деген ұғымдардың мағынасын оқушыларға түсіндіру. Ұстаздарды құрметтеуге тәрбиелеу

Құрал-жабдықтар:

Шарлар, әдемі жазылған нақыл сөздер, құттықтаулар

Ескертпелер

Іс-шара жоспарлары:

«Ұстаз болу-өз уақытын аямау, өзгенің бақытын аялау»,

«Ұстазға қарап шәкірт өседі»

«Аспаз көрген ат таныр, ұстаз көрген хат таныр»

«Ұстазыңды ұлы әкендей сыйла»

«Ұстазы жақсының-ұстамы жақсы»

Мұғалімдер әсте әртіс, жазушы, сот, бастық, сылақшы, майлаушы, немесе еден сыпырушы болуды армандамайды. Өйткені:

-Әр мұғалімнің жұмыс бөлмесі, отыратын жұмыс үстелі, қармағында 30-40 оқушысы бар, кішігірім бастық емес пе? Апса алақанында, жұмса жұдырығында, — дегендей ұрыс, төбелес жөніндегі бала мен ата-ана дауын да бір өзі шешіп отырады.

-Әр мұғалім өз сабағының шебері, яки режиссері, көбінесе басты рөлде де өзі ойнайды. Әртіс демей көр, кәне. Көпшілік көрініске де өзі қатысады.

ЖОБА ПЛАНЕРІ

Жобаның іс шара тақырыбы: 20 қараша Халықаралық темекіден бас тарту күніне орай «Темекі шегу, вейпті пайдаланудың алдын алу» түсінік жұмыстары

Басталуы:

Жоба аты: Жеткіншектің жеті жарғысы

Аяқталуы:

Мақсаты:

Темекінің адам өміріне зиянды және улы екенін түсіндіре отырып, оқушыларды саналылыққа, тазалыққа, салауатты өмір салтын сақтауға тәрбиелеу.

Құрал-жабдықтар:

слайдтар, темекі туралы бейнетаспа, «Денсаулық» сөзжұмбағы

Іс-шара жоспарлары:

1. Темекіден қандай аурулар туындайды? (өкпе, жүрек, бауыр аурулары).
 2. Адам ағзасындағы қан айналымының бұзылуы үшін қанша темекі қажет? (1 дана).
 3. Темекінің құрамында қанша химиялық заттар бар? (4000 астам)
 4. Егер адам күніне бір қорап темекі тартса, бір жылда оның өкпесіне қанша смола жиналады? (1 литр).
 5. Темекіде қандай зат улы болып саналады?
- Әрбір темекі адам өмірін 8 минутқа қысқартады.
 - Күніне 1 қорап темекі тартатын адамның 1 жылда өкпесіне 1 литр смола жиналады.
 - Дүние жүзінде шылым шегуден жыл сайын 3, 5 млн адам қайтыс болады.
 - Шылым шегетіндер қысқа уақыт өмір сүреді, өз өмірін 6 жылға қысқартады.
 - Темекі шегушілер инфаркт, рак, асқазан жарасы сияқты аурулардан 10 - 30 есе көп қайтыс болады.
 - Балаларға темекінің қаупі, үлкендерге карағанда 2 есе көп. Кейде балалар 2 - 3 тал темекіні қатар шеккеннен жүрегі тоқтап қалған оқиғалар болған.

Ой жұмбақты шешу. «Денсаулық» сөзжұмбағы

- 1) Тыныс алу мүшелері адам денесінің қай бөлімінде орналасқан? (кеуде)
- 2) Тыныс алу мүшесі? (көмей)
- 3) Темекінің құрамындағы улы зат? (никотин)
- 4) Никотиннің түсі қандай? (сарғыш)
- 5) Тыныс алу мүшесі? (ауатамыр)
- 6) Никотин қандай зат? (улы)
- 7) Темекі шеккенде адам өкпесіне не жиналады? (смола)
- 8) Тыныс алудың бастапқы мүшесі? (мұрын)
- 9) Ырыс алды (ынтымақ)

ЖОБА ПЛАНЕРІ

Жобаның іс шара тақырыбы: Жеңісімді Тәуелсіздікке арнаймын

Басталуы:

Жоба аты: Жеткіншектің жеті жарғысы

Аяқталуы:

Мақсаты:

- Оқушыларға баба халының асырлар бойы басынан өткен қиыншылықтарын айта келіп, осы қиын Алматы жылдары еліміз азаттығын, еркіндігін ақсаған ұлт зиялыларына тарталу.
- Желтоқсан қерілісінің сипатын насихаттай отырып, Желтоқсан қырбандарын мәңгі есте сақтау.
- Жас ұрпақ бойына еліне, жеріне, ұлтына деген патриоттық сезімін қалыптастыру.
- Оқушыларды отаншылдыққа, ұлтжандылыққа, туған жеріне, атамекеніне деген сүйіспеншіліктерін арттыруға дұрыс бағыт-бағдар беру, өз елінің тарихын сыйлауға үйрету, оқушыларды патриоттық рухта тәрбиелеу. Өз елін, жерін қорғайтын ұрпақ тәрбиелеу.
- Тәуелсіздік бастауы-ызырлы Желтоқсан сыйласы екенін жете танындыру.

Құрал-жабдықтар:
Бесендірулер, шарлар, гулдер,

Іс-шара жоспарлары:

Отан үшін деп жанын қиған жастар енді Тәуелсіздік үшін, ар-намысын, ата-баба дәстүрін жоғары көтеру жолында ереуілге шықты. Олардың бұл өжеттілігін ұлтшылдықтың белгісі қылып көрсетті. Қаншама қан төгілді. 1986 жылғы «Желтоқсан оқиғасы» тарихта мәңгі қалмақ.

1986 жылы 17 желтоқсанда бүкіл елді дүр сілкіндірген ғаламат оқиға болды.

Азаттық, Теңдік, Тәуелсіздік. Осы бір үш ұғымның салтанат құруы үшін кімдер бас тікпеді, кімдер құрбан болмады? Бұл оқиғаның алғашқы құрбандары Қайрат Рысқұлбеков, Ләззат Асанова, Сәбира Мұхамеджанқызы, Ербол Сыпатаевтарды еске алып, олардың рухына тағзым ету парызымыз. 1986 жылдың желтоқсаны бүкіл ұлтымыздың жанын жаралап, жүрегіне ызғар шашып кетті, бостандық үшін өрімдей жап - жас қыз жігіттер құрбан болды. Біз әрдайым Қайраттың от жүрек үніне, қыздардың намысын қорғаған ерлігіне, күнәсіз күйіп кеткен келбетіне бас иеміз. (1 минут үнсіздік жариялаймыз.)

ЖОБА ПЛАНЕРІ

Жобаның іс шара тақырыбы: Ізгіліктің бір ізі алғыс айту

Басталуы:

Жоба аты: Жеткіншектің жеті жарғысы

Аяқталуы:

Мақсаты:

1. Тәрбиеленушілердің жанұяға, ата - анаға, үлкен - кішіге деген сүйіспеншілігін, сыпайылық қарым - қатынастарын дамыту.
2. Ризашылық пен алғыс, жақсы тілек, ізеттілік туралы түсінік беру, бір - бірімен үйлесімді қарым - қатынас жасай білуге үйрету.
3. Елімізде тұрып жатқан әр түрлі ұлттар мен ұлыстардың арасындағы достық пен ынтымақтастықты дәріптеу, салт - дәстүрін, мәдениетін өзіндік үлгі өнегесін оқушылардың бойына сіңіру. Бейбітшілікте татулықта өмір сүруге тәрбиелеу.

Құрал-жабдықтар:
Бесендірулер, шарлар, гүлдер,

Іс-шара жоспарлары:

Постер құрау «Алғыс айтамын сізге»

Ал енді балалар қазір біз шағын шығарма жазамыз «Алғысым шексіз»

Посер құрау «Рахмет айтам»

- Тіліміз бөлек болса да, тілегіміз бір!
- Жүзіміз басқа болса да, жүрегіміз бір!
- Ұлтымыз өзге болса да, ұранымыз бір!

Алғыс айту күні – Қазақстан халқын мәңгілікке біріктіруге бағытталған «Мәңгілік Ел» жалпыұлттық патриоттық идеясының, қазақстандық бірегейліктің негізгі арқауы – еліміздегі барлық ұлт пен ұлысты бір шаңырақ астына топтастыратын Қазақстан халқы Ассамблеясының күні. Бұл күн – күрделі заманда нық тіресе бірге еңсеріп, қысқа мерзім ішінде Елбасының басшылығымен Тәуелсіз Қазақстанды құру жолында аянбай тер төккен еліміздің барлық азаматтарының бір-біріне құрмет білдіретін күн.

Алғыс айту күні – қайырымдылық дәстүрлерін, әлеуметтік ынтымақты және өзара көмек көрсетуді қолдау күні. Бұл – репрессия мен жер аудару жылдарында біздің халық көрсеткен мейрімділік пен ақ көңілдік, қолда бармен бөлісу, көмек көрсету сынды рухани дәстүрлер күні.

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
22 наурыз-Жыл басы тақырыбында өтекен іс шараға

АНЫҚТАМА

Тақырыбы: Күй күмбірі

Мақсаты: Білім алушылардың эстетикалық, патриоттық сезімдерін, рухани-адамгершілік мәдениетін қалыптастыру, балалардың домбыра тарту мәдениетін насихаттау, еліміздің мәдени мұрасын сақтау.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, мектеп әкімшілігі, сынып жетекшілер

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Домбыра – қазақ халқының қастерлі ұлттық музыкалық аспабы. Бабаларымыздан мирас болып қалған домбыраның тарихи тамыры ғасырларға ұласады. Домбыра – баға жетпес жәдігер, қазақ халқының бойтұмары.

Домбыра тарту арқылы білім алушылардың бойында қазақ халқының мәдени мұрасы дариды, рухани дамуына көмектеседі, эстетикалық тұтастықты қалыптастырады. Домбырада ойнаудың арқасында ұрпақтар арасындағы қарым-қатынас қалыптасады, отансүйгіштікке, бірлікке, сенімге, қонақжайдылыққа, мейірімділік пен ынтымақтастыққа, айналадағы адамдарға, табиғатқа деген етене жақындық сезіміне тәрбиеленеді, осылардың негізінде шығармашыл тұлға және оның рухани-адамгершілігі қалыптасады.

Мектеп директорының тәрбие

ісі жөніндегі орынбасары

Султаналина А.Б.

Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 14 наурыз- Көрісу күні «Амал келді – жыл келді»

Мақсаты: Баланы жан-жақты дамыту. Балаға ұлттық тәлім-тәрбие беру. Өз ұлтының салт-дәстүрлерін ұстанып, қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға қоршаған әлемнің тұтас бейнесін адамдар мен табиғат әлемінің арасындағы өзара байланыс пен тәуелділігін түсінуін қалыптастыру. Қоршаған әлемге деген қызығушылығын арттыру, оны зерттеу үдерісі барысында танымдық құзыерттілігі қалыптастыру әрі дамыту.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: класс жетекшілер

Орындау мерзімі: Наурыз

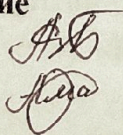
Негіздемесі:

Амал да мерекеміз де келіп жетті. «Амал келді, жыл келді» тәрбие сағатына қош келдіңіздер! Бүгінгі Наурыз мейрамында екі мерекенің мазмұны қосарланып жүр: оның бірі қазақша — Жана жыл және Күн — Түн теңесімі. Наурыз мерекесін 1988 жылғы ресми мейрамдауды бастағалы бұрынғы 14 наурызда «Амал» атауымен мейрамдалып келген жана жыл мерекесі Наурызбен біріктірілді. Бір қызығы, қазақ наурызы 21 — 22 наурызда емес, 14 наурызда аталып келген және ол бейресми түрде елдің біраз өнірін қамтыған еді. Балалар наурыз айының 14-ші жұлдызында қасиетті «Көрісу айты» мерекесі бар. Бұл күн өте қасиетті ай. Алысты жақындатып, өкпе-реніжді тарататын күн. Бір-біріне қарызын, борышын таратып, бір-бірін кешіретін күн. “Көрісу айтын” Қазақстанның батыс аймақтарында ғана, яғни біздерде тойлайды, 14- наурыз жыл басы деп санаймыз, ал қалған елдімекендерде “Ұлыстың ұлы күні” 22-наурызда күн мен түн теңеліп, жаңа жылды тойлайды. Көрісу (Амал мерекесі деп те аталады) — Қазақстанның батыс өңірі мен Ресейдің шекаралас аймақтарындағы қазақтардың арасында сақталған ежелгі дәстүр.

«Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде 14 наурыз күні барлық сыныпта бірыңғай «Амал келді Жыл келді» сынып сағаттары өткізілді. Оқушыларға түсінік жұмыстары жүргізіліп, видео материал көрсетілді.

Қорытынды ұсыныс: Көрісу — тек адамдардың бір-біріне амандасып, жақсылық тілейтін қауышу мерекесі ғана емес, сондай-ақ жасы үлкендерге ізет көрсетіп, ілтипат білдіретін дәстүрлі көрініс. Өйткені Көрісу салты бір күннің аясымен шектеліп қалмайды, жыл бойы жалғаса береді. Әлдеқандай себептермен 14 наурыз күні болмаған немесе сырт жақта жүрген кез келген адам ауылға жолы түскен бойда қариялардың қолын алып, сәлем беруге тиіс.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары

Султаналина А.Б.

Аманбай А

«Акмырза аулынын жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өтекен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 15 наурыз- Қайырымдылық күні

Мақсаты: көп балалы, аз қамтылған, жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған, толық емес отбасы балаларының мектепке келмей қалуының алдын алу.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер, мектеп психологі, Әлеуметтік педагог

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Жоспарды негізге ала отырып, жоспар бойынша акцияға қатысу туралы ұстаздарды демеушілікке шақырып, өтініштер жолданды.

Акция аясында демеушілердің мұқтаж балаларға көмектесуі ұйымдастырылып, әлеуметтік жағдайлары төмен оқушыларға, аз қамтылған, көп балалы отбасылары анықталып, оларға азық түлік үлестірілді.

«Қайырымдылық жасасаң, қайырымын өзін көресің» — деген екен дана халық. Қайырымдылық – халқымыздың ең ізгі қасиеттерінің бірі. «Жанашырлыққа – жан риза» дегендей қамқорлыққа алынған балалардың жанашыр қамқоршысы болып, аялы алақанын тосып, жүрек жылуын ұсыну, сауабы мол іске әрбір адамның азаматтық парызы.

Адам өміріндегі ең игі істерінің бірі – мұқтаж жандарға қамқорлық жасау. Адамдар бір-біріне қайырымдылық, мейірімділік таныту арқылы жақсылық жасайды.

Қамқорлықты қажет ететін жандарға қол ұшын беру арқылы адам баласы жақсылыққа қадам бастайды.

Жақсылық жасау – имандылықтың тәрбиеліліктің, парасаттылықтың айқын көрінісі. «Не берсең де балаға бер, бала үшін жаса» деген халқымыздың игі дәстүрі қазіргі кезде қайырымдылық қоғамдарының іс тәжірибелерімен жалғасытырылып келеді.

Жақсылық жасау қолынан келіп тұрса, қуаныш сыйлауға мүмкіншілігің жетіп тұрса, неге қол ұшын созбасқа?!

Сынып жетекшілер, мектеп әкімшілік мүшелері ауылымыздың көп балалы отбасыларына азық түлік әперді.

Қорытынды ұсыныс:

Ертеңге талпыныс, болашаққа бағдар, игі іске ұмтылыс – адамзатқа тән құбылыс. Ендеше, көп болып, асыл арманына қол созғандарға сүйеніш болып, қолымыздан келген көмегімізді аямайық. Бала сенімінің нық болуына қадам жасайық.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары Султаналина А.Б.
 Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 16 наурыз-Мәдениет және ұлттық салт дәстүр күні

Мақсаты: Баланы жан-жақты дамыту. Балаға ұлттық тәлім-тәрбие беру. Өз ұлтының салт-дәстүрлерін ұстанып, қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға қоршаған әлемнің тұтас бейнесін адамдар мен табиғат әлемінің арасындағы өзара байланыс пен тәуелділігін түсінуін қалыптастыру. Қоршаған әлемге деген қызығушылығын арттыру, оны зерттеу үдерісі барысында танымдық құзыерттілігі қалыптастыру әрі дамыту.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: класс жетекшілер

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

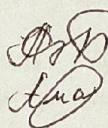
Ұлттың "мәдени коды"

Бұл күн мәдениет, өнер мен ұлттық салт-дәстүр насихатына арналған. Бұл күні ел аумағында қазақстандық авторлар, суретшілер, мүсіншілер туындыларының тұсаукесерлері ұйымдастырылады.

Қазақ мәдениетінің түп негізі гуманистік идеялардан туындайтын болғандықтан, ол қоғамды жалпыадамзаттық құндылықтар аясында біріктіруші күш бола алады. Оның ішінде, өзгені түсінуге ұмтылу, өзара көмек пен ынтымаққа негізделген қарым-қатынас қағидалары халықты біртұтас ұлтқа айналдыруда аса маңызды. Сондықтан 16 наурыз тақырыбы азаматтарға ата-бабамыздың рухани-практикалық және мәдени тәжірибесін еске түсіріп, одан сабақ алуға мүмкіндік береді.

Ұлтты ұлт ететін айрықша белгілердің бірі – мәдениеті пен өнері, олардың маңызы жаһандану жағдайында одан сайын арта түспек. Мәдениет қоғамдық сананы және азаматтардың мінез-құлқын анықтайтын моральдық-этикалық нормаларды қалыптастыру процесіне әсер етеді. Өнер қоғамдағы құндылық символизмін айшықтайды. Сондықтан Наурыздың жаңа идеологиясын қалыптастыру отандық мәдени-шығармашылық кодпен тығыз байланысты.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары:

Султаналина А.Б.
Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 18 наурыз ҰЛТТЫҚ КИІМ КҮНІ

Мақсаты:

Қазақ халқының салт-дәстүрін, мәдениетін және ұлттық киімдерінің мәні мен мағынасын үйлесімділігі туралы айта отырып, оқушылардың ұлттық сана-сезімін ояту. Эстетикалық тәрбие беру.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, сынып жетекшілер

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Бүгінгі сабақты осы тақырыпта өткізгелі отырған себебіміз: халқымызда ата-бабаларымыздан қалған, қазіргі күнімізге де кәдемізге жаратарлық мұра жетерлік. Солардың бірі қазақты өзге халықтардан ерекшелеп, ажыратып тұратын ұлттық киімі. Жас есейіп, ер жеткен соң, кез келген ұлтын сүйген, саналы азамат халқымыздың ұлттық киімінің мәні мен мазмұнын терең түсініп, оны заман талабына сай өзгертіп, ықшамдап кигенін теріс деуге болмайды. Атадан бала ширек кем туатынын ескерсек, ата бабадан артық олардан озық мәдениет жасай алмағанымызды ұмытпағанымыз абзал. Осы тұрғыдан алғанда, халқымыздың өткен тарихына, өмір тіршілігіне үңіле қарасақ, оның салт-дәстүрінде, әдет-ғұрпында үйренер, ұрпақтан ұрпаққа мұра етіп жалғастыратар талай тағылымды ұлағат бар. Киім адамның мінез-құлқын, таным түсінігін, қоршаған ортамен қарым-қатынасын, беделін, жан-дүниесін айқындап, көрсетіп тұрады. Біздің халық киім үлгісінің адамның жасына, жыл маусымына, тұрмыс қажеттілігіне, сымбатына, үстіне қонымына, жүріп тұруына ыңғайлы болуына асқан жауапкершілікпен қараған. Қазақтың ұлттық қыз бала киімі, келіншек киімі, әсіресе, бас киімі бір-бірінен ерекше болса, ер адамдардың киімдері де бөлектенбегенімен, оның да өзіндік айырмашылықтары бар. Ұлттық киім барлық тарихи және қазіргі киімдердің бастамасы. Әрбір киімнің өзіндік мәні, мағынасы бар, соларға тоқталып өтейік.

Мектебімізде 22 наурыз Ұлттық киім-ұрпаққа мұра тақырыбында ұлттық киімдер шеруі өткізілді. Шараға мектеп оқушыларының барлығы толық қатыстырылды. Оқушыларға ұлттық киімдер туралы айтылып, шағын сұрақтар қойыла кетті.

Қорытынды ұсыныс:

Эстетикалық тәрбие адамның өмірінде зор роль атқарады. Әсемдікті көре, сезіне, түсіне білу адамның рухани өмірін байтады. Қызықты етеді. Оған ең жоғарғы рухани ләззат сезінуге мүмкіндік береді. Эстетикалық тәрбиені қалыптастырудағы басты мақсат – оқушыларды өнер құндылықтарын жасақтауға қатыстыру, тіл, сөз өнерін дұрыс меңгерту, әдепті сөйлеуге баулу, олардың бойында белгілі бір адамгершілік эстетикалық мәдениетті, көркемдік талғамды, шығармашылық қабілетті тудыру. Болашақ ұрпақ ұлттық киімнің қадір-қасиетін біліп, заман талабына сәйкес лайықтап киіп жүрсе, сөйтіп сан мыңдаған ғасырлардан бері келе жатқан ата-дәстүрі жалғасын тапса, ұлттық сәнге айналып, қалыпты нәрсе ретінде күнделікті өмірімізге енсе, нұр үстіне нұр болар еді.

Мектеп директорының тәрбие

ісі жөніндегі орынбасары: Султаналина А.Б.

 Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 19 наурыз-Жаңару күні

Мақсаты: тазалыққа, ұйымшылдыққа баулу

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер, мектеп психологі, Әлеуметтік педагог

Орындау мерзімі: Наурыз

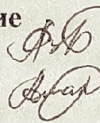
Негіздемесі:

Көктем – табиғаттың жаңарып, тіршілік қайта жанданатын мезгіл. Наурызнаманың тағы бір бөлігі жаңару. Жалпы адамзат әуелден ескі заманнан арылуды, жаңа жақсымен қауышуды қалайды. 19 наурыз Жаңару күні. Осы күні мектебімізде оқушылар сыныптарына, тазалық жұмыстарын жүргізіп, гүлдерді жаңартып отырғызды. Еріктілер тобы мектеп ауласын тазартып наурыз мейрамына дайындық жұмыстарын жүргізді.

Қорытынды ұсыныс:

Жаңару күніне оқушылар белсене атсаылысты.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары

Султаналина А.Б.
Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 20 наурыз-ҰЛТТЫҚ СПОРТ КҮНІ

Мақсаты:

- халқымыздың ұлттық ойындарының қалай қалыптасқандығы, оның атадан балаға, үлкеннен – кішіге мұра болып жалғасып отырғандығы туралы мағлұмат беру.
- ұлттық ойын түрлерінің мазмұнын түсіндіре отырып, жарыс түрінде көрсетіп, қызығушылықтарын арттыру.
- ата-бабамыздан бізге жеткен баға жетпес байлығымыз, асыл қазынамыз ұлттық ойын екендігін біліп өсуге, денсаулығын шыңдай түсуге тәрбиелеу.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: дене шынықтыру мұғалімдері

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

«Бабамыздан қалған асыл қазына» қазақтың ұлттық ойын түрлерінен сайыс ұйымдастырылды. Ойын басталмас- бұрын пән мұғалімдері оқушыларға ұлттық ойындармен таныстырып бейне жазба көрсетілді. Ұлттық ойындарға анықтама беріп кетсек.

«Алтыбақан» - қазақтың ұлттық ойыны. Алтыбақанды сырықтың екі басында үш-үштен қосақтап (мосы ағаш сияқтандырып) байлайды. Бұларды бір адам тербетеді. Алтыбақанда тербеліп отырған екі адам ән салуға тиіс. Алтыбақанды ертедегі ауыл өмірінде жастардың кешкілікте бас қосып, халық аспаптарының сүйемелдеуімен ән салатын, айтысатын, әзіл-оспақ, назды күлкісімен көңілілік болып көңіл көтеретін ойын-сауығы болған.

Аударыспақ ойыны. Аударыспаққа тәртіп бойынша ат үстіндегі аяқасты жақсы меңгерген, тиянақты дайындалған салт атты жігіттер қатысады. Ойында аты белді, жарамды, өзі мықты, атқа отырысы мығым, білікті жігіттер жеңіп шығады.

«Тоғызқұмалақ» ойыны – шахмат сынды ежелгі ойын түрі. Ойынға екі адам қатысады. Ағаш тақтаға арнайы ұя жасап, олжа салып ойнайды. Бұл ойынның бекітілген өз ережесі бар. Ол – үлкен шеберлікті, ойлануды, айла-тәсілді қажет ететін, математикалық есепке құрылған күрделі ойын.

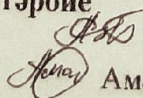

«Көкпар» ойыны. Үлкен тойда, аста көкпар берілетін болған. «Көкпар тартылады» дегеннен-ақ көкпаршы жігіттер алдын-ала аттарын баптаған. Той немесе ас иесі бір серкені ойынға арнап шығарған. Көкпаршылар екі топқа бөлініп, әлгі серкені тартысады. Бұл – өте күрделі, ерекше қайрат-күш пен амал-тәсілді талап ететін, аса қызғылықты ойын.

«Қыз қуу» ойыны кезінде ұлттық киім киіп, жүйрік атқа мінген қыз бен жігіт бірін-бірі қуған. Қыз қашып, жігіт қуып жетсе, қыздың орамалын алады, не болмаса, бетінен сүйеді. Егер жігіт жете алмаса, қыз оны қамшының астына алады.

Қорытынды ұсыныс:

Қазақтың ұлттық ойындарының көптеген түрлері бар. Бұл ойындар бос уақытты көңілді өткізуге, денсаулықты шыңдай түсуге, халқымыздың әдет – ғұрпын, салт – санасын біліп өсуге, тілді дамытуға көп жәрдемдеседі. Сонымен ұлттық ойындар – ата – бабамыздан бізге жеткен, өткен мен бүгінгі байланыстыратын баға жетпес байлығымыз, асыл қазынамыз.

Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары

 Султаналина А.Б.
 Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өтекен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 21 наурыз-Ынтымақ күні

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер,

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Бұл күннің идеясы жалпы халық бір біне деген сый құрметтерін арттырып, татулық пен бірлік насихатталады.

Бұл күн өткен өмірімізді еске түсіруге, ата-бабаларымыздың ұлан-байтақ жеріміз бен бірлік-берекеден айнымаған елдігімізді сақтау мен қалыптастыруға қосқан үлесінің маңыздылығын жете түсінуге негізделген. Халқымыздың көңілінің дарқандығы мен мәрттігі, ілтипаты мен ізгілігі, бауырмалдығы мен туыскандығы осындай тарихи тамырлардан, рухани сабақтастықтан бастау алады. Қазір елімізде қазақ халқы мен сандаған этнос өкілі нық тіресе, тату-тәтті тіршілік кешіп жатыр. Этностардың басым бөлігі өткен ғасырдың аумалы-төкпелі кезеңінде тағдырдың жазуымен қазақ жеріне қоныс тепті. Кенқолтық қазақ даласы келген жұрттың ешқайсысын алаламай, бәрін баурына басты, барымен бөлісті. Олардың мәдениеті, тілі, діні мен салт-дәстүріне қорған болды. Этнос өкілдері де ынтымақ пен татулықты ту етті, оны бүкіл қоғамның даму іргетасы ретінде қабылдап, салиқалы саясат жүргізді. Тәуелсіздік жылдары елімізде Қазақстан халқы Ассамблеясының құрылуы, көптеген ұлттық-мәдени орталық қызметінің жандануы да – осының нақты айғағы. Ассамблеяның қоғамдық-саяси институт ретінде қалыптасып, ұлттық бірлік пен этносаралық қатынастарды дамытып, өркендету жолындағы қадамдары алыс-жақынның да назарын аударып, қызығушылығын туғызып отыр.

Ынтымақ күні бізді ұлттық құндылықтарға оралтып қана қоймай, ел ішіндегі ағайын мен сырттағы бауырларды байланыстырушы көпір ретінде қызмет етеді. Осы орайда ел көлемінде мәдени, рухани әралуандықты ұлтты ұйыстырушы тетікке айналдыруды мақсат тұтқан оқушыларымыз құттықтауларын жолдады.

Қорытынды ұсыныс:

Ынтымақ күні – еліміздегі ұлтаралық жарастық пен сыйластықтың бірегей үлгілері мен дәстүр жалғастығын паш етіп, мәдени мұрамызды, ұлттық құндылықтарды ұлықтап, бір бірімізге деген құрметімізді тағы бір танытатын тағылымды мереке.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары

 Султаналина А.Б.
 Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік
мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 21 наурыз-Ынтымақ күні

Объектісі: жоспарланған
Субъектісі: анықтама
Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер,
Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Бұл күннің идеясы жалпы халық бір біне деген сый құрметтерін арттырып, татулық пен бірлік насихатталады.

Бұл күн өткен өмірімізді еске түсіруге, ата-бабаларымыздың ұлан-байтақ жеріміз бен бірлік-берекеден айнымаған елдігімізді сақтау мен қалыптастыруға қосқан үлесінің маңыздылығын жете түсінуге негізделген. Халқымыздың көңілінің дарқандығы мен мәрттігі, ілтипаты мен ізгілігі, бауырмалдығы мен туысқандығы осындай тарихи тамырлардан, рухани сабақтастықтан бастау алады. Қазір елімізде қазақ халқы мен сандаған этнос өкілі нық тіресе, тату-тәтті тіршілік кешіп жатыр. Этностардың басым бөлігі өткен ғасырдың аумалы-төкпелі кезеңінде тағдырдың жазуымен қазақ жеріне қоныс тепті. Кенқолтық қазақ даласы келген жұрттың ешқайсысын алаламай, бәрін баурына басты, барымен бөлісті. Олардың мәдениеті, тілі, діні мен салт-дәстүріне қорған болды. Этнос өкілдері де ынтымақ пен татулықты ту етті, оны бүкіл қоғамның даму іргетасы ретінде қабылдап, салиқалы саясат жүргізді. Тәуелсіздік жылдары елімізде Қазақстан халқы Ассамблеясының құрылуы, көптеген ұлттық-мәдени орталық қызметінің жандануы да – осының нақты айғағы. Ассамблеяның қоғамдық-саяси институт ретінде қалыптасып, ұлттық бірлік пен этносаралық қатынастарды дамытып, өркендету жолындағы қадамдары алыс-жақынның да назарын аударып, қызығушылығын туғызып отыр.

Ынтымақ күні бізді ұлттық құндылықтарға оралтып қана қоймай, ел ішіндегі ағайын мен сырттағы бауырларды байланыстырушы көпір ретінде қызмет етеді. Осы орайда ел көлемінде мәдени, рухани әралуандықты ұлтты ұйыстырушы тетікке айналдыруды мақсат тұтқан оқушыларымыз құттықтауларын жолдады.

Қорытынды ұсыныс:

Ынтымақ күні – еліміздегі ұлтаралық жарастық пен сыйластықтың бірегей үлгілері мен дәстүр жалғастығын паш етіп, мәдени мұрамызды, ұлттық құндылықтарды ұлықтап, бір-бірімізге деген құрметімізді тағы бір танытатын тағылымды мереке.

**Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары**

 Султаналина А.Б.
 Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік
мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 22 наурыз-ЖЫЛ БАСЫ

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер,

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Наурыз шығыс күнтізбесінде жаңа жыл басы деп саналады. 21-22 наурызда күн мен түн тенеледі. Наурыз деген сөздің өзі «нау» — жаңа, «руз» — кун деген сөздерден алынып, жаңа жыл деген ұғымды білдіреді. Адамдар Наурызға дайындалады. Олар үй, арық, аула, көшені тазалайды. Ағаш, гүл егеді. Адамдар үйлерінде дастархан жайады. Ән шырқап, би билеп, ойын ұйымдастырады.

— Құрметті қонақтар, балалар! Наурыз құтты болсын! (Бір ата-ана шашу шашады, музыка қосу)

— Наурыз — бақыттың бастамасы, ұлылықтың ұйытқысы, жақсының жаршысы, ынтымақтың белгісі, өмірге нұр сыйлаған, сезімге гүл сыйлаған халық қастерлейтін күн. Наурыз – көнеден келе жатқан мейрам. Күні бүгінге дейін жер шарындағы көптеген халықтардың дәстүрлі мейрамына айналған.

«Наурыз» сөзі – біріншіден, «жаңа күн», дегенді білдіреді, екіншіден, аспан денелері өздерінің бастапқы нүктелеріне келіп, күн мен түн тенеледі, сондықтан жаңа жыл ретінде тойланатын думанды халықтық мейрам, үшіншіден, ай аты.

Барлық бастама, ұлы істі ырымдап халық осы күні бастаған. Сол себепті бұл күнді «Ұлы істің ұлы күні, яғни Ұлыстың ұлы күні» деп атаған. Наурыз – бақыттың бастамасы, жақсылықтың жаршысы, өмірге нұр сыйлаған, сезімге гүл сыйлаған, халық қастерлейтін күн.

Мектебімізде «Қош келдің, өз Наурыз» тақырыбында мерекелік шара ұйымдастырылып өткізілді. Оқушылар қатысып ұлттық салт дәстүрлер бойынша көріністер ұйымдастырды.

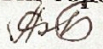

Қорытынды ұсыныс:

шат – шадыман, ойын-сауық. Тойда ат – жарыс, палуан күрес, басқа да спорт сайысы, айтыс, түрлі ойындар өткізіледі, көңілді жұмбақтар, ән, өлеңдер, наурыз жырлары айтылады.

Наурызнамада қыз – жігіттер жиналып, бас қосып, ұйқыашар әзірлейді. Ол ет, уыз сияқты дәмді тағамдардан жасалады. Жігіттер қыз – келіншектерге сақина, сырға, айна, тарак сияқты сыйлықтар береді. Оны «селтеткізер» деп атайды. Бұл дәстүрлі сыйлықтағы айна – пәктік пен жастықтың, тарак – әдемілік пен сұлулықтың, иссу – бүршігін жаңа жарған жауқазындардай құлпырудың, жайнай түсудің белгісі. Бұл күні қарттарға арналып жылы – жұмсақ тағамдардан «бел көтерер» деп аталатын дәм дайындалып, тартылады.

Мектеп директорының тәрбие

ісі жөніндегі орынбасары

Султаналина А.Б.

Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«14-23 наурыз аралығында өтетін НАУРЫЗНАМА» тақырыбында өтекен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: 23 наурыз – Тазару күні

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер,

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

«Наурызнама» онкүндігінің соңғы күні ұлттық экологиялық науқанға арналған. Тазару күні – мемлекеттің экологиялық түйткілдерді шешуге бағытталған іс-шараларына азаматтарды қолдау білдіруі.

Бұл күн азаматтарға қоршаған ортаны қорғау туралы түсінікті кең таратып, қоғамда экологиялық мәдениетті дамытуға мүмкіндік береді. Наурыз мерекесі ертеден табиғат тазалығын сақтауды үндейді. Мерекенің мәні – қыстан көктемге көшу, табиғаттың жаңа өмір бастауы осының ны Оныншы күн ұлттық экологиялық науқанға арналған. "Тазару" күні – мемлекеттің экологиялық түйткілдерді шешуге бағытталған іс-шараларына азаматтарды қолдау білдіруі. Бұл күн азаматтарға қоршаған ортаны қорғау туралы түсінікті кең таратып, қоғамда экологиялық мәдениетті дамытуға мүмкіндік береді.

Наурыз мерекесі ертеден табиғат тазалығы мен адамның ішкі жан-дүниесінің тазалығын сақтап, үйлесімде болуын үндейді. Мерекенің мәні – көктемнен қысқа көшу, табиғаттың (демек, адамдардың да) жаңа өмір бастауы осының нышаны. Бұл кезең символдық мағыналарға толы, оның басты үрдісі – тазару арқылы жанару. Тазару рәсімі – үй-жайды, аулаларды тазалап, бұлақтар мен арықтарды аршу, табиғатты қорғау әрі өткеннің сарқыншағынан құтылуды білдіреді. Бұл – табиғатпен үндес болу қажеттігі мен адамның айналасындағы әлемнің бір бөлшегі екенін еске салатын күн. Бақыт пен береке тазалық пен шынайылық орнаған жерге қонады. Ұлттық мерекеге экологиялық науқандарды енгізу – Мемлекет басшысы көтерген проблемалар (су ресурстарының тапшылығы және т.б.) аясында қоршаған орта мен табиғи ресурстарды қорғаудың маңыздылығын айшықтау.

Қорытынды ұсыныс:

Айналаны тазарту артық нәрселерден арылуға, кеңістікті мүмкіндігінше пайдалы етіп қайта құруға мүмкіндік береді. Оның мәні өте терең: "Тазару" – ұлттың жаңа жылды жаңа үміт, тың серпін, нық сеніммен бастауының басты нышаны.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары

 Султаналина А.Б.
 Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
21-31 наурыз аралығындағы көктемгі демалыс кезінде өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Армысың, әз Наурыз» мерекелік құттықтау эстафетасы

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер,

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Бұл күннің идеясы жалпы халық бір біне деген сый құрметтерін арттырып, татулық пен бірлік насихатталады.

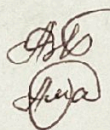
Бұл күн өткен өмірімізді еске түсіруге, ата-бабаларымыздың ұлан-байтақ жеріміз бен бірлік-берекеден айнымаған елдігімізді сақтау мен қалыптастыруға қосқан үлесінің маңыздылығын жете түсінуге негізделген. Халқымыздың көңілінің дарқандығы мен мәрттігі, ілтипаты мен ізгілігі, бауырмалдығы мен туыскандығы осындай тарихи тамырлардан, рухани сабақтастықтан бастау алады. Қазір елімізде қазақ халқы мен сандаған этнос өкілі иық тіресе, тату-тәтті тіршілік кешіп жатыр. Этностардың басым бөлігі өткен ғасырдың аумалы-төкпелі кезеңінде тағдырдың жазуымен қазақ жеріне қоныс тепті. Кеңқолтық қазақ даласы келген жұрттың ешқайсысын алаламай, бәрін баурына басты, барымен бөлісті. Олардың мәдениеті, тілі, діні мен салт-дәстүріне қорған болды. Этнос өкілдері де ынтымақ пен татулықты ту етті, оны бүкіл қоғамның даму іргетасы ретінде қабылдап, салиқалы саясат жүргізді. Тәуелсіздік жылдары елімізде Қазақстан халқы Ассамблеясының құрылуы, көптеген ұлттық-мәдени орталық қызметінің жандануы да – осының нақты айғағы. Ассамблеяның қоғамдық-саяси институт ретінде қалыптасып, ұлттық бірлік пен этносаралық қатынастарды дамытып, өркендету жолындағы қадамдары алыс-жақынның да назарын аударып, қызығушылығын туғызып отыр.

Ынтымақ күні бізді ұлттық құндылықтарға оралтып қана қоймай, ел ішіндегі ағайын мен сырттағы бауырларды байланыстырушы көпір ретінде қызмет етеді. Осы орайда ел көлемінде мәдени, рухани әралуандықты ұлтты ұйыстырушы тетікке айналдыруды мақсат тұтқан оқушыларымыз құттықтауларын жолдады.

Қорытынды ұсыныс:

Ынтымақ күні – еліміздегі ұлтаралық жарастық пен сыйластықтың бірегей үлгілері мен дәстүр жалғастығын паш етіп, мәдени мұрамызды, ұлттық құндылықтарды ұлықтап, бір-бірімізге деген құрметімізді тағы бір танытатын тағылымды мереке.

**Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары**

Султаналина А.Б.
Аманбай А

«Акмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
21-31 наурыз аралығындағы көктемгі демалыс кезінде өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Тазалық эстафетасы» жалпыұлттық экологиялық акция

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер,

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

«Наурызнама» онкүндігінің соңғы күні ұлттық экологиялық науқанға арналған. Тазару күні – мемлекеттің экологиялық түйткілдерді шешуге бағытталған іс-шараларына азаматтарды қолдау білдіруі.

Бұл күн азаматтарға қоршаған ортаны қорғау туралы түсінікті кең таратып, қоғамда экологиялық мәдениетті дамытуға мүмкіндік береді.

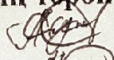

Наурыз мерекесі ертеден табиғат тазалығын сақтауды үндейді. Мерекенің мәні – қыстан көктемге көшу, табиғаттың жаңа өмір бастауы осының ны Оныншы күн ұлттық экологиялық науқанға арналған. "Тазару" күні – мемлекеттің экологиялық түйткілдерді шешуге бағытталған іс-шараларына азаматтарды қолдау білдіруі. Бұл күн азаматтарға қоршаған ортаны қорғау туралы түсінікті кең таратып, қоғамда экологиялық мәдениетті дамытуға мүмкіндік береді.

Наурыз мерекесі ертеден табиғат тазалығы мен адамның ішкі жан-дүниесінің тазалығын сақтап, үйлесімде болуын үндейді. Мерекенің мәні – көктемнен қысқа көшу, табиғаттың (демек, адамдардың да) жаңа өмір бастауы осының нышаны. Бұл кезең символдық мағыналарға толы, оның басты үрдісі – тазару арқылы жанару. Тазару рәсімі – үй-жайды, аулаларды тазалап, бұлақтар мен арықтарды аршу, табиғатты қорғау әрі өткеннің сарқыншағынан құтылуды білдіреді. Бұл – табиғатпен үндес болу қажеттігі мен адамның айналасындағы әлемнің бір бөлшегі екенін еске салатын күн. Бақыт пен береке тазалық пен шынайылық орнаған жерге қонады. Ұлттық мерекеге экологиялық науқандарды енгізу – Мемлекет басшысы көтерген проблемалар (су ресурстарының тапшылығы және т.б.) аясында қоршаған орта мен табиғи ресурстарды қорғаудың маңыздылығын айшықтау.

Қорытынды ұсыныс:

Айналаны тазарту артық нәрселерден арылуға, кеңістікті мүмкіндігінше пайдалы етіп қайта құруға мүмкіндік береді. Оның мәні өте терең: "Тазару" – ұлттың жаңа жылды жаңа үміт, тың серпін, нық сеніммен бастауының басты нышаны.

**Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары**

 Султаналина А.Б.
 Аманбай А.

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
21-31 наурыз аралығындағы көктемгі демалыс кезінде өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Үміт сәулесі» акциясы

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер,

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Көктемгі каникул жоспарына сәйкес, Біртұтас тәрбие бағдарламасы аясында «Енбегі адал жас қрен» жобасын жүзеге асыру мақсатында «Үміт сәулесі» атты қайырымдылық өткізілді.

Акция аясында демеушілердің мұқтаж балаларға көмектесуі ұйымдастырылып, әлеуметтік жағдайлары төмен оқушыларға, аз қамтылған, көп балалы отбасылары анықталып, оларға азық түлік үлестірілді.

«Қайырымдылық жасасаң, қайырымын өзің көресін» — деген екен дана халық. Қайырымдылық – халқымыздың ең ізгі қасиеттерінің бірі. «Жанашырлыққа – жан риза» дегендей қамқорлыққа алынған балалардың жанашыр қамқоршысы болып, аялы алақанын тосып, жүрек жылуын ұсыну, сауабы мол іске әрбір адамның азаматтық парызы.

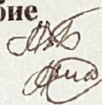
Адам өміріндегі ең игі істерінің бірі – мұқтаж жандарға қамқорлық жасау. Адамдар бір-біріне қайырымдылық, мейірімділік таныту арқылы жақсылық жасайды.

Қамқорлықты қажет ететін жандарға қол ұшын беру арқылы адам баласы жақсылыққа қадам бастайды.

Жақсылық жасау – имандылықтың тәрбиеліліктің, парасаттылықтың айқын көрінісі. «Не берсең де балаға бер, бала үшін жаса» деген халқымыздың игі дәстүрі қазіргі кезде қайырымдылық қоғамдарының іс тәжірибелерімен жалғасытырылып келеді.

Жақсылық жасау қолыңнан келіп тұрса, қуаныш сыйлауға мүмкіншілігің жетіп тұрса, неге қол ұшын созбасқа?!

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары

Султаналина А.Б.

Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
21-31 наурыз аралығындағы көктемгі демалыс кезінде өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Домбыра Парти»

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО ,класс жетекшілер,

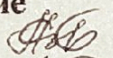
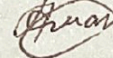
Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Домбыра Party, — қазақтың ұлттық аспаптарын, соның ішінде жалпыхалықтық саз құралы ретінде домбыраны, ұлттық музыканы, ұмытыла бастаған игі дәстүрлерді қайтадан сәнге айналдыру және жалпы қазақшылықты насихаттау мақсатында туындаған флеш-моб форматындағы қозғалыс. Домбыра патилер, әдетте, аптаның белгіленген бір күнінде бұқара көп шоғырланатын қоғамдық орындарында оpen-air, яғни ашық аспан астында ұйымдастырылады.

Шарада домбырада күйлер тартылады немесе аспап сүйемелдеуімен әндер шырқалады. Қозғалыстың ерекшеліктерінің бірі - аспаптарда тек өнер шеберлері немесе арнайы оқу бітірген мамандар ғана емес, сонымен қатар кез келген адам ойнай алардай дәрежеге жеткізуге үлес қосу. Қозғалыстың саяси астары жоқ. Шараға тек домбырашылар ғана емес, сонымен қатар өзге ұлттық аспаптарда ойнай алатын өнерпаздар және тыңдармен-көрермендер қатыса алады.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары

Султаналина А.Б.

Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
21-31 наурыз аралығындағы көктемгі демалыс кезінде өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Әке көрген оқ жонар, ана көрген тон пішер» тақырыбында қолөнер көрмесі

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО ,класс жетекшілер,

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Ұлттық қолөнерді дамыту, шеберлерге қолдау көрсету, олардың жасаған бұйымдарын халық арасында кеңінен насихаттау, жас әрі дарынды қолөнершілерді анықтау, мәдени мұраны жаңғырту, шығармашылық және бизнес арасындағы байланыстарды кеңейту, өнімдерін насихаттау мақсатында өткен көрмеде оқушылар өздері жасаған ,ата анасымен бірігіп жасаған қолөнер бұйымдарын көрсетті.

Оның ішінде ағаштан, киізден, фетрден, тоқымадан, бисерден жасалған бұйымдар, ұлттық нақыштағы киімдер, ат әбзелдері, табиғи теріден жасалған өнімдер, тоқыма өнімдері, тігіншілік, сурет салу өнері көпшілік назарына ұсынылды. Ұйымдастырылған көрменің көрігін аша түсті.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары

 Султаналина А.Б.
 Аманбай А

«Акмырза аулынын жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
21-31 наурыз аралығындағы көктемгі демалыс кезінде өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Менің сүйікті кітабым» атты республикалық челленджі

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер, кітапханшы

Орындау мерзімі: Наурыз

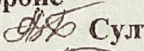
Негіздемесі:

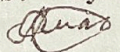
«Тоғыз айға 9 іс-шара» тұжырымдамасын іске асыру бойынша еліміздің оқушыларын кітап оқуға шақыру арқылы оқу белсенділіктерін арттыру мақсатында «Оқуға күштар мектеп» жобасы аясындағы «Менің сүйікті кітабым» республикалық челлендж ұйымдастырылды.

Бастама өскелең ұрпақ арасында оқуды дамытуға, олардың назарын әртүрлі жанрдағы әдеби шығармаларға аударуға, зияткерлік қабілеттерін дамытуға бағытталған.

Челлендж аясында ұйымдастырушы кітапханшы кітап оқуға және кітап оқуды насихаттауға байланысты түрлі тапсырмалар әзірледі.

"Оқушылар оқыған кітаптары туралы өз әсерлерімен бөлісіп, өздері үшін қолайлы орта құра алады. Мұндай іс-шаралар белсенді оқырмандар қауымдастығын қалыптастыруға ықпал етеді

Мектеп директорынын тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары Султаналина А.Б.

 Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
«22 наурыз-Жыл басы» тақырыбында өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Ұлттық киім-ұрпаққа мұра»

Мақсаты:

Қазақ халқының салт-дәстүрін, мәдениетін және ұлттық киімдерінің мәні мен мағынасын үйлесімділігі туралы айта отырып, оқушылардың ұлттық сана-сезімін ояту. Эстетикалық тәрбие беру.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, сынып жетекшілер

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Бүгінгі сабақты осы тақырыпта өткізгелі отырған себебіміз: халқымызда ата-бабларымыздан қалған, қазіргі күнімізге де кәдемізге жаратарлық мұра жетерлік. Солардың бірі қазақты өзге халықтардан ерекшелеп, ажыратып тұратын ұлттық киімі. Жас есейіп, ер жеткен соң, кез келген ұлтын сүйген, саналы азамат халқымыздың ұлттық киімінің мәні мен мазмұнын терең түсініп, оны заман талабына сай өзгертіп, ықшамдап кигенін теріс деуге болмайды. Атадан бала ширек кем туатынын ескерсек, ата бабадан артық олардан озық мәдениет жасай алмағанымызды ұмытпағанымыз абзал. Осы тұрғыдан алғанда, халқымыздың өткен тарихына, өмір тіршілігіне үңіле қарасақ, оның салт-дәстүрінде, әдет-ғұрпында үйренер, ұрпақтан ұрпаққа мұра етіп жалғастыратын талай тағылымды ұлағат бар. Киім адамның мінез-құлқын, таным түсінігін, қоршаған ортамен қарым-қатынасын, беделін, жан-дүниесін айқындап, көрсетіп тұрады. Біздің халық киім үлгісінің адамның жасына, жыл маусымына, тұрмыс қажеттілігіне, сымбатына, үстіне қонымына, жүріп тұруына ыңғайлы болуына асқан жауапкершілікпен қараған. Қазақтың ұлттық қыз бала киімі, келіншек киімі, әсіресе, бас киімі бір-бірінен ерекше болса, ер адамдардың киімдері де бөлектенбегенімен, оның да өзіндік айырмашылықтары бар. Ұлттық киім барлық тарихи және қазіргі киімдердің бастамасы. Әрбір киімнің өзіндік мәні, мағынасы бар, соларға тоқталып өтейік.

Мектебімізде 22 наурыз Ұлттық киім-ұрпаққа мұра тақырыбында ұлттық киімдер шеруі өткізілді. Шараға мектеп оқушыларының барлығы толық қатыстырылды. Оқушыларға ұлттық киімдер туралы айтылып, шағын сұрақтар қойыла кетті.

Қорытынды ұсыныс:

Эстетикалық тәрбие адамның өмірінде зор роль атқарады. Әсемдікті көре, сезіне, түсіне білу адамның рухани өмірін байтады. Қызықты етеді. Оған ең жоғарғы рухани ләззат сезінуге мүмкіндік береді. Эстетикалық тәрбиені қалыптастырудағы басты мақсат – оқушыларды өнер құндылықтарын жасақтауға қатыстыру, тіл, сөз өнерін дұрыс меңгерту, әдепті сөйлеуге баулу, олардың бойында белгілі бір адамгершілік эстетикалық мәдениетті, көркемдік талғамды, шығармашылық қабілетті тудыру. Болашақ ұрпақ ұлттық киімнің қадір-қасиетін біліп, заман талабына сәйкес лайықтап киіп жүрсе, сөйтіп сан мыңдаған ғасырлардан бері келе жатқан ата-дәстүрі жалғасын тапса, ұлттық сәнге айналып, қалыпты нәрсе ретінде күнделікті өмірімізге енсе, нұр үстіне нұр болар еді.

Мектеп директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары:

Султаналина А.Б.

Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
22 наурыз-Жыл басы тақырыбында өтекен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Амал келді – жыл келді»

Мақсаты: Баланы жан-жақты дамыту. Балаға ұлттық тәлім-тәрбие беру. Өз ұлтының салт-дәстүрлерін ұстанып, қадірлеуге тәрбиелеу. Балаларға қоршаған әлемнің тұтас бейнесін адамдар мен табиғат әлемінің арасындағы өзара байланыс пен тәуелділігін түсінуін қалыптастыру. Қоршаған әлемге деген қызығушылығын арттыру, оны зерттеу үдерісі барысында танымдық құзыерттілігі қалыптастыру әрі дамыту.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: класс жетекшілер

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Амал да мерекеміз де келіп жетті. «Амал келді, жыл келді» тәрбие сағатына қош келдіңіздер! Бүгінгі Наурыз мейрамында екі мерекенің мазмұны қосарланып жүр: оның бірі қазақша — Жаңа жыл және Күн — Түн теңесімі. Наурыз мерекесін 1988 жылғы ресми мейрамдауды бастағалы бұрынғы 14 наурызда «Амал» атауымен мейрамдалып келген жаңа жыл мерекесі Наурызбен біріктірілді. Бір қызығы, қазақ наурызы 21 — 22 наурызда емес, 14 наурызда аталып келген және ол бейресми түрде елдің біраз өңірін қамтыған еді. Балалар наурыз айының 14-ші жұлдызында қасиетті «Көрісу айты» мерекесі бар. Бұл күн өте қасиетті ай. Алысты жақындатып, өкпе-ренікді тарататын күн. Бір-біріне қарызын, борышын таратып, бір-бірін кешіретін күн. “Көрісу айтын” Қазақстанның батыс аймақтарында ғана, яғни біздерде тойлайды, 14- наурыз жыл басы деп санаймыз, ал қалған елдімекендерде “Ұлыстың ұлы күні” 22-наурызда күн мен түн теңеліп, жаңа жылды тойлайды. Көрісу (Амал мерекесі деп те аталады) — Қазақстанның батыс өңірі мен Ресейдің шекаралас аймақтарындағы қазақтардың арасында сақталған ежелгі дәстүр.

«Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде 14 наурыз күні барлық сыныпта бірінғай «Амал келді Жыл келді» сынып сағаттары өткізілді. Оқушыларға түсінік жұмыстары жүргізіліп, видео материал көрсетілді.

Қорытынды ұсыныс: Көрісу — тек адамдардың бір-біріне амандасып, жақсылық тілейтін қауышу мерекесі ғана емес, сондай-ақ жасы үлкендерге ізет көрсетіп, ілтипат білдіретін дәстүрлі көрініс. Өйткені Көрісу салты бір күннің аясымен шектеліп қалмайды, жыл бойы жалғаса береді. Әлдеқандай себептермен 14 наурыз күні болмаған немесе сырт жақта жүрген кез келген адам ауылға жолы түскен бойда қариялардың қолын алып, сәлем беруге тиіс.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары *А.Б.* Султаналина А.Б.

Аманбай А Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
22 наурыз-Жыл басы тақырыбында өтекен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Тарихы терең, өз Наурыз»

Мақсаты: қушылардың Наурыз мерекесі жөніндегі білген, түйгенін одан әрі толықтыра отырып, салт – дәстүрлерді дәріптеуге тәрбиелеу, ауыз әдебиетінің мұраларымен таныстыру. Ұлыстың ұлы күні **наурыз мерекесін** тойлау. Ұлттық салт-дәстүр, әдет-ғұрып жайында қарапайым түсінік беру. Ата-бабаларымыздың кейінгі ұрпаққа мирас еткен асыл мұрасын қадірлеп, қастерлеуге, қасиетін түсінуге баулу. Ұлттық дәстүрдің ерекшеліктерімен таныстыру. Қазақ халқының салт-дәстүрлерін балалардың бойына сіңіру. Балаларды ұлттық салт-дәстүрді, мұраларды танып-білуге, сыйлап, түсінуге үйрету.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: Тарих пәні мұғалімі, кітапханашы

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

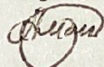
Наурыз мерекесі баршаңызға құтты, берекелі болсын! Ұлыс күні оң болып, ақ мол болсын! Осы бір көктемнің шуақты мейрамын тойлай отырып, біз бабалар рухына тағзым етіп, рухани құндылықтарды сақтап қалудамыз. Наурыз – ел мен елді, ұлыс пен ұлысты біріктіріп қана қоймайды. Ұлыстың ұлы күні күн мен түн теңеледі. Осы бір құбылыстың өзі оның сипатын аша түскендей.

Наурыз мерекесіне орай ұлттық нақыштармен безендірілді, киіз үй макеті қойылып, кілем төселіп гүлдермен безендірілді. Ұстаздар, оқушылар көрмеден өздеріне қажетті мәліметтерді ала алды.

Қорытынды ұсыныс:

Наурыз елдің дәстүрінде ежелден жаңа мен жақсының, мейірім мен имандылықтың бастауы болып отырған. Бұл күн-жанару, жасару, жасану уақыты.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары

 Султаналина А.Б.
 Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
22 наурыз-Жыл басы тақырыбында өтекен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «»

Мақсаты:

- халқымыздың ұлттық ойындарының қалай қалыптасқандығы, оның атадан балаға, үлкеннен – кішіге мұра болып жалғасып отырғандығы туралы мағлұмат беру.
- ұлттық ойын түрлерінің мазмұнын түсіндіре отырып, жарыс түрінде көрсетіп, қызығушылықтарын арттыру.
- ата-бабамыздан бізге жеткен баға жетпес байлығымыз, асыл қазынамыз ұлттық ойын екендігін біліп өсуге, денсаулығын шындай түсуге тәрбиелеу.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: дене шынықтыру мұғалімдері

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

«Бабамыздан қалған асыл қазына» қазақтың ұлттық ойын түрлерінен сайыс ұйымдастырылды. Ойын басталмас- бұрын пән мұғалімдері оқушыларға ұлттық ойындармен таныстырып бейне жазба көрсетілді. Ұлттық ойындарға анықтама беріп кетсек.

«Алтыбақан» - қазақтың ұлттық ойыны. Алтыбақанды сырықтың екі басында үш-үштен қосақтап (мосы ағаш сияктандырып) байлайды. Бұларды бір адам тербетеді. Алтыбақанда тербеліп отырған екі адам ән салуға тиіс. Алтыбақанды ертедегі ауыл өмірінде жастардың кешкілікте бас қосып, халық аспаптарының сүйемелдеуімен ән салатын, айтысатын, әзіл-оспақ, назды күлкісімен көпшілік болып көңіл көтеретін ойын-сауығы болған.

Аударыспақ ойыны. Аударыспаққа тәртіп бойынша ат үстіндегі айқасты жақсы меңгерген, тиянақты дайындалған салт атты жігіттер қатысады. Ойында аты белді, жарамды, өзі мықты, атқа отырысы мығым, білікті жігіттер жеңіп шығады.

«Тоғызқұмалақ» ойыны – шахмат сынды ежелгі ойын түрі. Ойынға екі адам қатысады. Ағаш тақтаға арнайы ұя жасап, олжа салып ойнайды. Бұл ойынның бекітілген өз ережесі бар. Ол – үлкен шеберлікті, ойлануды, айла-тәсілді қажет ететін, математикалық есепке құрылған ойын.

«Көкпар» ойыны. Үлкен тойда, аста көкпар берілетін болған. «Көкпар тартылады» дегеннен-ақ көкпаршы жігіттер алдын-ала аттарын баптаған. Той немесе ас иесі бір серкені ойынға арнап шығарған. Көкпаршылар екі топқа бөлініп, әлгі серкені тартысады. Бұл – өте күрделі, ерекше қайрат-күш пен амал-тәсілді талап ететін, аса қызықты ойын.

«Қыз қуу» ойыны кезінде ұлттық киім киіп, жүйрік атқа мінген қыз бен жігіт бірін-бірі қуған. Қыз қашып, жігіт қуып жетсе, қыздың орамалын алады, не болмаса, бетінен сүйеді. Егер жігіт жете алмаса, қыз оны қамшының астына алады.

Қорытынды ұсыныс:

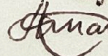
Қазақтың ұлттық ойындарының көптеген түрлері бар. Бұл ойындар бос уақытты көңілді өткізуге, денсаулықты шындай түсуге, халқымыздың әдет – ғұрпын, салт – санасын біліп өсуге, тілді дамытуға көп жәрдемдеседі. Сонымен ұлттық ойындар – ата – бабамыздан бізге жеткен, өткен мен бүгінгі байланыстыратын баға жетпес байлығымыз, асыл қазынамыз. Сондықтан оны үйренудің күнделікті тұрмысқа пайдаланудың маңызы өте зор. Ойынсыз ақыл – ойдың қалыпты дамуы да жоқ, болуы да мүмкін емес.

Мектеп директорының тәрбие

ісі жөніндегі орынбасары

Султаналина А.Б.

Аманбай А

**«Акмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
22 наурыз-Жыл басы тақырыбында өтекен іс шараға
АНЫҚТАМА**

Тақырыбы: «Жүрек жылуы», «Наурыз дастарханы» акциясы (жағдайы төмен отбасыларға азық түлік корзинасын ұйымдастыру)

Мақсаты: көп балалы, аз қамтылған, жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған, толық емес отбасы балаларының мектепке келмей қалуының алдын алу.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер, мектеп психологі, Әлеуметтік педагог

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Жоспарды негізге ала отырып, жоспар бойынша акцияға қатысу туралы ұстаздарды демеушілікке шақырып, өтініштер жолданды.

Акция аясында демеушілердің мұқтаж балаларға көмектесуі ұйымдастырылып, әлеуметтік жағдайлары төмен оқушыларға, аз қамтылған, көп балалы отбасылары анықталып, оларға азық түлік үлестірілді.

«Қайырымдылық жасасаң, қайырымын өзің көрсесің» — деген екен дана халық. Қайырымдылық – халқымыздың ең ізгі қасиеттерінің бірі. «Жанашырлыққа – жан риза» дегендей қамқорлыққа алынған балалардың жанашыр қамқоршысы болып, аялы алақанын тосып, жүрек жылуын ұсыну, сауабы мол іске әрбір адамның азаматтық парызы.

Адам өміріндегі ең игі істерінің бірі – мұқтаж жандарға қамқорлық жасау. Адамдар бір-біріне қайырымдылық, мейірімділік таныту арқылы жақсылық жасайды.

Қамқорлықты қажет ететін жандарға қол ұшын беру арқылы адам баласы жақсылыққа қадам бастайды.

Жақсылық жасау – имандылықтың тәрбиеліліктің, парасаттылықтың айқын көрінісі. «Не берсен де балаға бер, бала үшін жаса» деген халқымыздың игі дәстүрі қазіргі кезде қайырымдылық қоғамдарының іс тәжірибелерімен жалғасытырылып келеді.

Жақсылық жасау қолыңнан келіп тұрса, қуаныш сыйлауға мүмкіншілігің жетіп тұрса, неге қол ұшын созбасқа?!

Абайдың он төртінші қара сөзіне жүгінетін болсақ, «Нағыз жүрек ісі рақымдылық, мейірбандылық және әртүрлі істе адам баласының бәрін өзіне тартып, бауырым деп, өзіңе ойлағандай оларға да болса игі еді» делінген.

Қорытынды ұсыныс:

Ертеңге талпыныс, болашаққа бағдар, игі іске ұмтылыс – адамзатқа тән құбылыс. Ендеше, көп болып, асыл арманына қол созғандарға сүйеніш болып, қолымыздан келген көмегімізді аямайық. Бала сенімінің нық болуына қадам жасайық.

**Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары** *А.Б. Султаналина* Султаналина А.Б.
Аманбай А Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
22 наурыз-Жыл басы тақырыбында өтекен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Жүрек жылуы», «Наурыз дастарханы» акциясы (жағдайы төмен отбасыларға азық түлік корзинасын ұйымдастыру)

Мақсаты: көп балалы, аз қамтылған, жетім және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған, толық емес отбасы балаларының мектепке келмей қалуының алдын алу.

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, класс жетекшілер, мектеп психологі, Әлеуметтік педагог

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Жоспарды негізге ала отырып, жоспар бойынша акцияға қатысу туралы ұстаздарды демеушілікке шақырып, өтініштер жолданды.

Акция аясында демеушілердің мұқтаж балаларға көмектесуі ұйымдастырылып, әлеуметтік жағдайлары төмен оқушыларға, аз қамтылған, көп балалы отбасылары анықталып, оларға азық түлік үлестірілді.

«Қайырымдылық жасасаң, қайырымын өзің көресің» — деген екен дана халық. Қайырымдылық – халқымыздың ең ізгі қасиеттерінің бірі. «Жанашырлыққа – жан риза» дегендей қамқорлыққа алынған балалардың жанашыр қамқоршысы болып, аялы алақанын тосып, жүрек жылуын ұсыну, сауабы мол іске әрбір адамның азаматтық парызы. Адам өміріндегі ең игі істерінің бірі – мұқтаж жандарға қамқорлық жасау. Адамдар бір-біріне қайырымдылық, мейірімділік таныту арқылы жақсылық жасайды.

Қамқорлықты қажет ететін жандарға қол ұшын беру арқылы адам баласы жақсылыққа қадам бастайды.

Жақсылық жасау – имандылықтың тәрбиеліліктің, парасаттылықтың айқын көрінісі. «Не берсен де балаға бер, бала үшін жаса» деген халқымыздың игі дәстүрі қазіргі кезде қайырымдылық қоғамдарының іс тәжірибелерімен жалғасытырылып келеді.

Жақсылық жасау қолыңнан келіп тұрса, қуаныш сыйлауға мүмкіншілігің жетіп тұрса, неге қол ұшын созбасқа?!

Абайдың он төртінші кара сөзіне жүгінетін болсақ, «Нағыз жүрек ісі рақымдылық, мейірбандылық және әртүрлі істе адам баласының бәрін өзіне тартып, бауырым деп, өзіне ойлағандай оларға да болса игі еді» делінген.

Қорытынды ұсыныс:

Ертеңге талпыныс, болашаққа бағдар, игі іске ұмтылыс – адамзатқа тән құбылыс. Ендеше, көп болып, асыл арманына қол созғандарға сүйеніш болып, қолымыздан келген көмегімізді аямайық. Бала сенімінің нық болуына қадам жасайық.

Мектеп директорының тәрбие

ісі жөніндегі орынбасары *А.Б.* Султаналина А.Б.

Аманбай А Аманбай А

«Ақмырза аулының жалпы білім беретін мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі
2023-2024 оқу жылы бойынша «Біртұтас тәрбие бағдарламасын іске асыру» негізінде
22 наурыз-Жыл басы тақырыбында өткен іс шараға
АНЫҚТАМА

Тақырыбы: «Қош келдің, өз Наурыз»

Мақсаты: Қазақтың мейрамдары - Наурыз мейрамы туралы оқушыларға түсінік беру; ұлтжандылыққа, дәстүрлерді қастерлей білуге тәрбиелеу; ұйымшылдылыққа, өнерге баулу;

Объектісі: жоспарланған

Субъектісі: анықтама

Жауаптылар: ТЖО, мектеп әкімшілігі, сынып жетекшілер

Орындау мерзімі: Наурыз

Негіздемесі:

Наурыз шығыс күнтізбесінде жана жыл басы деп саналады. 21-22 наурызда күн мен түн теңеледі. Наурыз деген сөздің өзі «нау» — жана, «руз» — күн деген сөздерден алынып, жана жыл деген ұғымды білдіреді. Адамдар Наурызға дайындалады. Олар үй, арық, аула, көшені тазалайды. Ағаш, гүл егеді. Адамдар үйлерінде дастархан жайады. Ән шырқап, би билеп, ойын ұйымдастырады.

— Құрметті қонақтар, балалар! Наурыз құтты болсын! (бір ата-ана шашу шашады, музыка қосу)

— Наурыз — бақыттың бастамасы, ұлылықтың ұйытқысы, жақсының жаршысы, ынтымақтың белгісі, өмірге нұр сыйлаған, сезімге гүл сыйлаған халық қастерлейтін күн. Наурыз – көнеден келе жатқан мейрам. Күні бүгінге дейін жер шарындағы көптеген халықтардың дәстүрлі мейрамына айналған.

«Наурыз» сөзі – біріншіден, «жана күн», дегенді білдіреді, екіншіден, аспан денелері өздерінің бастапқы нүктелеріне келіп, күн мен түн теңеледі, сондықтан жана жыл ретінде тойланатын думанды халықтық мейрам, үшіншіден, ай аты. Барлық бастама, ұлы істі ырымдап халық осы күні бастаған. Сол себепті бұл күнді «Ұлы істің ұлы күні, яғни Ұлыстың ұлы күні» деп атаған. Наурыз – бақыттың бастамасы, жақсылықтың жаршысы, өмірге нұр сыйлаған, сезімге гүл сыйлаған, халық қастерлейтін күн.

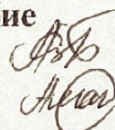
Мектебімізде «Қош келдің, өз Наурыз» тақырыбында мерекелік шара ұйымдастырылып өткізілді. Оқушылар қатысып ұлттық салт дәстүрлер бойынша көріністер ұйымдастырды.

Қорытынды ұсыныс:

шат – шадыман, ойын-сауық. Тойда ат – жарыс, палуан күрес, баска да спорт сайысы, айтыс, түрлі ойындар өткізіледі, көңілді жұмбақтар, ән, өлеңдер, наурыз жырлары айтылады.

Наурызнамада қыз – жігіттер жиналып, бас қосып, ұйқышар әзірлейді. Ол ет, уыз сияқты дәмді тағамдардан жасалады. Жігіттер қыз – келіншектерге сақина, сырға, айна, тарақ сияқты сыйлықтар береді. Оны «селтеткізер» деп атайды. Бұл дәстүрлі сыйлықтағы айна – пәктік пен жастықтың, тарақ – әдемілік пен сұлулықтың, иссу – бүршігін жана жарған жауқазындардай құлпырудың, жайнай түсудің белгісі. Бұл күні қарттарға арналып жылы – жұмсақ тағамдардан «бел көтерер» деп аталатын дәм дайындалып, тартылады.

Мектеп директорының тәрбие
ісі жөніндегі орынбасары

Султаналина А.Б.
Аманбай А